SIMSTRÖM OY www.simstrom.fi

Hannu Simström

TUNNEÄLYTAIDOT IKÄJOHTAMISESSA

Seuraavassa on joukko tunneälytaitoja, joita esimiehet ja johtajat tarvitsevat entistä enemmän tämän päivän muuttuvassa ja monimuotoisessa työelämässä. Lue kutakin ominaisuutta koskeva kuvaus huolellisesti ja arvioi ympyröimällä asteikolla 1-5, miten hyvinä pidät arvioitavan esimiehen valmiuksia kunkin ominaisuuden osalta. (1=erittäin heikko, 2=keskitasoa heikompi, 3=keskitasoa, 4=keskitasoa parempi, 5=erittäin hyvä)

1. ITSETUNTEMUS **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus**: Hyvä itsetuntija tietää omat rajoituksensa ja vahvuutensa ja suhtautuu huumorilla itseensä. Hän on avoin jatkuvalle oppimiselle ja ottaa mielellään vastaan rakentavaa kritiikkiä ja palautetta. Hyvä itsetuntemus auttaa häntä tunnistamaan, milloin hänen tulee pyytää apua ja miltä osin hänen tulee kehittää taitojaan ja osaamistaan.

2. ITSEKONTROLLI **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Vahva itsekontrolli auttaa esimiestä hallitsemaan tunteitaan ja kanavoimaan niitä hyödyllisellä tavalla. Hän pysyy rauhallisena ja kykenee ajattelemaan selväjärkisesti myös stressaavissa tilanteissa ja kriisin aikana.

3. LÄPINÄKYVYYS **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Läpinäkyvä esimies elää oman arvomaailmansa mukaisesti. Läpinäkyvyys – tunteiden, toiveiden ja toimintojen ilmaiseminen luontevasti ja avoimesti – tekee ihmisestä rehellisen ja lahjomattoman. Hän hyväksyy myös omat heikkoutensa ja virheensä ja puuttuu ympärillä ilmenevään epäeettiseen käytökseen.

4. SOPEUTUMISKYKY **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Sopeutuva esimies pystyy mukautumaan erilaisiin vaatimuksiin kadottamatta tavoitettaan ja tarmoaan ja pystyy työskentelemään myös epävarmassa organisaatiossa. Hän sopeutuu joustavasti uusiin haasteisiin, selviytyy epävakaissa tilanteissa ja pystyy uusiutumaan muuttuvan työelämän vaatimusten mukaan.

5. OPTIMISMI **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Optimistinen esimies näkee vastoinkäymisissä mieluummin mahdollisuuksia kuin uhkia. Hän tulkitsee myös toisia ihmisiä positiivisesti ja odottaa heidän tekevän parhaansa. Hänen mielestään tulevaisuuden muutokset avaavat uusia mahdollisuuksia ja haasteita.

6. EMPAATTISUUS **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Empaattinen, eläytymiskykyinen esimies pystyy aistimaan ja kokemaan yksilön ja ryhmän tunnetiloja. Hän kuuntelee tarkkaavaisesti toisia ihmisiä ja ymmärtää heidän tarkoitusperiään. Empaattisuus auttaa häntä tulemaan toimeen eri-ikäisten ja erilaisista taustoista ja kulttuureista tulevien ihmisten kanssa.

7. KANNUSTAVUUS **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Kannustava esimies virittää innostusta ja saa omalla esimerkillään ihmiset työskentelemään tehokkaasti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän luo mielekkyyttä päivittäisiin tehtäviin ja osoittaa omalla toiminnallaan, mitä edellyttää muilta. Hän osaa vedota yhteiseen visioon ja luoda uskoa tulevaisuuteen.

8. KYKY KEHITTÄÄ TOISIA **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Esimiehellä on halu auttaa kaikenikäisiä ihmisiä kehittymään ja hän ymmärtää näiden tavoitteita, vahvuuksia ja heikkouksia. Hän antaa oikea-aikaista ja rakentavaa palautetta. Kehittävä esimies on oivallinen mentori tai valmentaja.

9. TAITO HALLITA KONFLIKTEJA **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Konfliktitilanteita hallitseva esimies kykenee ymmärtämään eri osapuolten näkökulmia ja osaa muotoilla yhteisen ihannetilan, jonka osapuolet voivat hyväksyä. Hän pystyy selvittämään ristiriitoja ja on avoin eri osapuolten tunteille ja näkemyksille.

10. RYHMÄ- JA YHTEISTYÖTAITO **1** **2** **3** **4** **5**

- **Kuvaus:** Taitava tiiminvetäjä tai ryhmänjohtaja kykenee luomaan ystävällisen ja toverillisen ilmapiirin ja toimii itse esimerkkinä toisten kunnioittamisessa, auttamisessa ja yhteistyössä. Hän saa ryhmän jäsenet innostumaan käsiteltävästä asiasta ja pystyy luomaan ryhmähenkeä ja rakentamaan yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.

Tämä tunneälytaitojen arviointiväline sisältää Hannu Simströmin väitöstutkimuksessa (Tunneälytaidot ikäjohtamisessa, Tampereen yliopisto, 2009) löydetyt kahdeksan tunneälyn avainkompetenssia: *itsetuntemus, itsekontrolli, läpinäkyvyys, empaattisuus, kannustavuus, kyky kehittää toisia, taito hallita konflikteja sekä ryhmä- ja yhteistyötaito*. Näihin kohdistuu tutkimuksen mukaan esimiehillä suurin oppimis- ja kehittämistarve ja ne kuuluivat kaikissa ikäryhmissä esimiehen tärkeimmiksi arvioituihin tunneälytaitoihin. Tunneälyn avainkompetensseihin on tähän mittariin lisätty kaksi tunneälytaitoa: *sopeutumiskyky ja optimismi*. Niitä tarvitaan yhä enemmän työelämän jatkuvassa muutoksessa.

Esimiehen tunneälytaidoilla on tutkimusten mukaan keskeinen vaikutus organisaation ilmapiiriin ja toiminnan tuloksiin. Hyvä työilmapiiri vaikuttaa olennaisesti henkilöstön jaksamiseen ja motivaatioon sekä myös työurien pidentämiseen. Tunneälytaitojen merkitys korostuu ikäjohtamisen lähiesimiestyössä.

Hannu Simströmin väitöstutkimuksessaan käyttämä laajempi kyselylomake perustuu professori Pekka Ruohotien kehittämään ja testaamaan johtamisen tunneälykkyyden mittausinstrumenttiin LCCQ (Leadership Competencies and Characteristics Questionnaire). Sen pohjana on Daniel Golemanin, Richard Boyatzisin ja Annie McKeen (2002) tunneälymalli, joka sisältää kahdeksantoista tunneälyn johtamiskompetenssia ja niiden kuvausta.

Lisätietoja: FT, KTM Hannu Simström, hannu@simstrom.fi